

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Юридичний факультет
Кафедра соціального права

Затверджено
на засіданні кафедри соціального права
факультету юридичного
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 12 від 25 серпня 2022 р.)
Завідувач кафедри _____ проф. Пилипенко
П.Д.

Силабус із вибіркової дисципліни

«ЮВЕНАЛЬНЕ ПРАВО»

що викладається в межах ОПП
«Право» першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти для здобувачів зі
спеціальності 081 «Право»

Львів 2022

Львівський національний університет імені Івана Франка

Юридичний факультет
Кафедра соціального права

СИЛАБУС
курсу «Ювенальне право»

Назва курсу	Ювенальне право
Адреса викладання курсу	79000, Львів, вул. Січових стрільців, 14
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Юридичний факультет Кафедра соціального права
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	081, право
Викладачі курсу	Левицька Надія Олексіївна, к.ю.н., доцент, доцентка кафедри соціального права
Контактна інформація викладачів	nadiya.levytska@lnu.edu.ua https://law.lnu.edu.ua/employee/levytska-nadiya-oleksijivna
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації через Skype або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.
Сторінка курсу	
Інформація про курс	Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання, обов'язкові для того, щоб вміти застосовувати у нормотворчій, правоохоронній, експертно-консультаційній, науково-дослідній, педагогічній та правозахисній діяльності з питань правового становища неповнолітніх.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Ювенальне право» є вибірковою навчальною дисципліною для освітньої програми третього (бакалаврського) року, яка викладається в 4 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	Навчальна дисципліна «Ювенальне право» покликана не тільки вдосконалити та поглибити знання студентів у відповідність з державним освітнім стандартом нового (третього покоління) необхідністю вивчення всього комплексу суспільних відносин, суб'єктами яких є неповнолітні; уточнити загальнотеоретичну характеристику правового статусу дитини в Україні, його структуру та змістовне наповнення, роль дитини у правовому житті сучасного українського суспільства; Вивчення дисципліни «Ювенальне право» студенту сприятимуть в майбутньому отримати належні знання про історичну та сучасну правову реальність, головним суб'єктом та центром яких прямо або опосередковано є діти.
Література для вивчення дисципліни	Основна література: <ol style="list-style-type: none">1. Ван Б'юрен Джеральдіна. Міжнародне право в галузі прав дитини/ пер.з англ. Г. Є. Краснокутського ; наук. ред. М.О. Баймуратов. - О. : АО БАХВА , 2006.- 281 с.2. Волинець Л.Д. Права дитини в Україні: проблеми та перспективи / Л.Д. Волинець, Логос, К., 2000. - 75 с.3. Колодій А. М. Права, свободи та обов'язки людини і громадянина в Україні : підруч. / М. Колодій, А. Ю. Олійник. – К. : Правова єдність, 2008. – 350 с.4. Крестовська Н. М. Ювенальне право України : історико-теоретичне

дослідження : монографія / Н.М. Крестовська. – Одеса : Фенікс, 2008. – 329 с.

5. Кривачук Л. Ф. Державна молодіжна політика з питань неповнолітніх в Україні (державно-управлінський аспект) : моногр. / Кривачук Людмила Федорівна ; Львів. держ. фін. акад. – Львів : ЛДФА, 2009. – 240 с.

Додаткова література:

1. Горбунова О.Г. Запобігання торгівлі людьми: навч.-метод. посіб. / О.Г. Горбунова, К.Б. Левченко, Л.Л. Савич та ін. – Х.: Видавництво Національного університету внутрішніх справ, 2001. – 176 с.
2. Волинець Л. С. Права дитини в Україні: проблеми та перспективи / Л. С. Волинець. – К.: Логос, 2000. – С. 10–11.
3. Історико-правовий аналіз міжнародних документів щодо боротьби з торгівлею жінками та дітьми. URL: http://www.naiu.kiev.ua/tslc/pages/biblio/visnik/nomer1/all_ivas.html
4. Квас О. В. Звичаєве право і становище української дитини (кінець XIX – початок XX століття). Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. 2013. Вип. 31. С. 46-50.
5. Клименко О. М. Як звернутися до Європейського Суду з прав людини / Центр правових досліджень./ О. М. Клименко — К. : Видавець Фурса С.Я., 2006. – 253 с.
6. Лінник Н. В. Історичні передумови захисту прав і свобод дитини на різних етапах розвитку суспільства / Н. В. Лінник // Університетські наукові записки. – 2006.- 2(18). – С. 41-45.
7. Мірошніченко В. І. Окремі проблеми становлення ювенального права в Україні / В. І. Мірошніченко, А. М. Івановська, Н. І. Чудик-Білоусова // Університетські наукові записки. – 2013. – №3(47). – С. 20–33.
8. Наливайко Т. В. Права і свободи в Україні : Конституційно-правовий механізм захисту. Теорія та історія держави і права / Т. В. Наливайко // Часопис Київського університету права - № 2. - 2009. – С. 65-73.
9. Олійник А. Ю. Конституційно-правовий механізм забезпечення основних свобод людини і громадянина / А. Ю. Олійник // монографія, 2008 – 215 с.
10. Ольховик Л.А. Особисті немайнові права дитини за цивільним законодавством України / Л. А. Ольховик // автореферат. – Х. , 2006. - 15 с.
11. Оніщенко Н.М., Львова О. Л., Сунегін С.О. Права і свободи дитини: вступ до проблеми, Часопис Київського університету права. / Н.М. Оніщенко , О. Л. Львова , С.О. Сунегін - 2013. – С. 13-17.
12. Опацький Р. М. Проблеми розвитку інституту Уповноваженого Президента України з прав дитини / Р. М. Опацький // Вісник Запорізького національного університету. – 2012. – № 2. – С. 62–65.
13. Панчишин А. В. Поняття, ознаки та структура категорії «правовий статус». Часопис Київського університету права. / А. В. Панчишин — 2010. — № 2. – С. 47.
14. Парамонов Є.Ю. Актуальні питання захисту прав дитини в Україні, випуск 182, Т. 194. Наукові праці, Державне управління./ Є.Ю. Парамонов - 2012. - С 36-40.
15. Право дитини на освіту в міжнародних актах та законодавстві України.

	<p>Юридична Україна. – 2015. - № 4/5. – С. 72-77.</p> <p>16. Рабінович П. М. Права людини і громадянина - навч. пос. / П. М. Рабінович ,Атіка, К., 2004. – 454 с.</p> <p>17. Саблук С. А. Окремі аспекти правового статусу дитини / С. А. Саблук - Універсальні наукові записки, 2005. - № 3 (15). – 50 с.</p> <p>18. Саблук С. А. Принципи правового статусу дитини // Юридичні і політичні науки // С. А. Саблук 2005. - С.115- 121.</p> <p>19. Шевчук С. Судовий захист прав людини: Практика Європейського Суду з прав людини у контексті західної правової традиції / С. Шевчук — К. : Реферат, 2006. — 848с.</p> <p>20. Шульц О. А. Права дитини, як категорія сучасного конституційного права // О. А. Шульц / Часопис Київського університету права 2009. – С. 91-96.</p> <p>Законодавство Перелік нормативно-правових актів та правових позицій судових інстанцій, необхідних для опрацювання в межах кожної із запропонованих тем, що складають зміст навчальної дисципліни будуть запропоновані викладачем до кожної із тем під час вивчення курсу.</p>
Тривалість курсу	90
Обсяг курсу	32 години аудиторних занять. З них 16 годин лекцій, 16 годин практичних занять та 58 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу здобувач вищої освіти буде знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • діючі міжнародно - правові акти, а також національне законодавство та практика його застосування у сфері забезпечення прав та законних інтересів неповнолітнього; • узагальнення та видача в якості навчальної інформації комплексних знань про правовий статус неповнолітніх; • проблеми пов'язані з правовим регулюванням суспільних відносин даної групи неповнолітніх. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • виявити та систематизувати концептуальні ідеї та доктрини ювенального права від їх витоків до сьогодення; • проаналізувати історичні витоки ювенально-правового регулювання в Україні; • охарактеризувати концепти та діючі моделі ювенальної юстиції та омбудсмена для дітей; • провести порівняльний аналіз практик, відповідних законів, підзаконних, нормативно-правових актів та міжнародних норм і стандартів; • охарактеризувати місце ювенального права в системі соціального регулювання, його ціннісний вимір, моральні та релігійні засади, співвідношення з ювенальною політикою.
Ключові слова	Правовий статус дитини, булінг, домашнє насильство; воєнні дії та збройні конфлікти ; внутрішньо переміщена особа.
Формат курсу	- Очний / заочний - Проведення лекційних та практичних занять, консультацій для кращого розуміння тем, виконання індивідуальних завдань.

СХЕМА КУРСУ

Тиждень / год	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття) / Формат	Матеріали / Література, ресурси в інтернеті	Завдання, год.	Вага оцінки	Терміни виконання
Тижд. 1 / 2 акад. год.	<p>Тема 1. Історичні аспекти становлення та галузевого оформлення прав дитини.</p> <p>Правовий статус дитини від найдавніших часів та до початку Середньовіччя.</p> <p>Дитина у праві доби Середньовіччя (V–XIV ст.)</p> <p>,Правовий статус дитини епохи нового часу (XIV – початок XX ст.)</p> <p>Зародження «дитячого» права та особливості становлення системи ювенального законодавства (новітній час -початок XX – початок XXI ст.)</p>	лекція	Презентація	Передивитися презентацію та рекомендовану літературу		
Тижд. 2 / 2 акад. год.	<p>Тема 1. Історичні аспекти становлення та галузевого оформлення прав дитини.</p> <p>Правовий статус дитини від найдавніших часів та до початку Середньовіччя.</p> <p>Дитина у праві доби Середньовіччя (V–XIV ст.),Правовий статус дитини епохи нового часу (XIV – початок XX ст.)</p> <p>Зародження «дитячого» права та особливості становлення системи ювенального законодавства (новітній час -початок XX – початок XXI ст.).</p>	практичне	План практичного заняття	Аналіз історичних фактів даного періоду, нормативно-правових актів та судової практики, рекомендованої літератури		
Тижд. 3 / 2 акад. год.	<p>Тема 2. Теорія ювенального права.</p> <p>Поняття та ознаки ювенального права України.</p> <p>Система ювенального права України. Функції ювенального права.</p> <p>Принципи ювенального права України.</p>	лекція	Презентація	Передивитися презентацію та рекомендовану літературу		
Тижд. 4 / 2 акад. год.	<p>Тема 2. Теорія ювенального права.</p> <p>Поняття та ознаки ювенального права України.</p> <p>Система ювенального права України. Функції ювенального права.</p> <p>Принципи ювенального права України.</p>	практичне	План практичного заняття	Аналіз теоретичних питань , нормативно-правових актів , рекомендованої літератури Вирішення практичних завдань		

<p>Тижд. 5 2 акад. год.</p>	<p>Тема 3. Булінг у середовищі неповнолітніх.</p> <p>Поняття мобінгу та булінгу.</p> <p>Загальна характеристика булінгу: умови виникнення булінгу; ознаки булінгу; типи агресії, які характерні для булінгу; форми прояву булінгу ; види учасників булінгового процесу ; типологія булінгу.</p> <p>Основні риси процесу булінгу та наслідки для учасників процесу булінгу.</p> <p>Види допомоги та профілактика при булінгу .</p> <p>Правовий механізм протидії булінгу. Міжнародний досвід розвитку булінгу.</p>	<p>лекція</p>	<p>Презентація</p>	<p>Передивитися презентацію та рекомендовану літературу</p>		
<p>Тижд. 6 2 акад. год.</p>	<p>Тема 3. Булінг у середовищі неповнолітніх.</p> <p>Поняття мобінгу та булінгу</p> <p>.Загальна характеристика булінгу: умови виникнення булінгу; ознаки булінгу; типи агресії, які характерні для булінгу; форми прояву булінгу ; види учасників булінгового процесу ; типологія булінгу.</p> <p>Основні риси процесу булінгу та наслідки для учасників процесу булінгу.</p> <p>Види допомоги та профілактика при булінгу .</p> <p>Правовий механізм протидії булінгу. Міжнародний досвід розвитку булінгу</p>	<p>практичне</p>	<p>План практичного заняття</p>	<p>Аналіз теоретичних питань нормативно-правових актів , рекомендованої літератури Вирішення практичних завдань</p>		
<p>Тижд. 7 2 акад. год.</p>	<p>Тема 4. Основні елементи правового статусу дитини.</p> <p>Поняття правового статусу неповнолітнього (ювенального статусу) та його структура. Класифікація правового статусу дитини.</p> <p>Характеристика окремих видів прав дитини:</p> <p>Фізичні права дитини.</p> <p>Особисті права дитини .</p> <p>Соціальні та економічні права дитини.</p> <p>Політичні права дитини.</p> <p>Культурні права дитини.</p> <p>Обов'язки дитини як вид ювенального статусу дитини : загальнотеоретична характеристика</p>	<p>лекція</p>	<p>Презентація</p>	<p>Передивитися презентацію та рекомендовану літературу</p>		

<p>Тижд. 8 / 2 акад. год.</p>	<p>Тема 4. Основні елементи правового статусу дитини.</p> <p>Поняття правового статусу неповнолітнього (ювенального статусу) та його структура. Класифікація правового статусу дитини.</p> <p>Характеристика окремих видів прав дитини:</p> <p>Фізичні права дитини. Особисті права дитини . Соціальні та економічні права дитини. Політичні права дитини. Культурні права дитини. Обов'язки дитини як вид ювенального статусу дитини :загальнотеоретична характеристика</p>	<p>практичне</p>	<p>План практичного заняття</p>	<p>Аналіз теоретичних питань , нормативно-правових актів, рекомендованої літератури Вирішення практичних завдань</p>		
<p>Тижд. 9 / 2 акад. год.</p>	<p>Тема 5. Правове регулювання протидії домашнього насильства щодо дітей.</p> <p>Визначення поняття , форми прояву , ознаки домашнього насильства. Насильство щодо дітей: поняття, види та зміст проблеми.</p> <p>Права постраждалої дитини та наслідки жорстокого поводження з дітьми.</p> <p>Міжнародно-правові документи та законодавство України з протидії домашньому насильству: спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству; кримінальна відповідальність за домашнє насильство.</p> <p>Практичні засоби протидії домашньому насильству.</p>	<p>лекція</p>	<p>Презентація</p>	<p>Передивитися презентацію та рекомендовану літературу</p>		
<p>Тижд. 10 / 2 акад. год.</p>	<p>Тема 5. Правове регулювання протидії домашнього насильства щодо дітей.</p> <p>Визначення поняття , форми прояву , ознаки домашнього насильства. Насильство щодо дітей: поняття, види та зміст проблеми.</p> <p>Права постраждалої дитини та наслідки жорстокого поводження з дітьми.</p> <p>Міжнародно-правові документи та законодавство України з протидії домашньому насильству: спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству; кримінальна відповідальність за домашнє насильство.</p> <p>Практичні засоби протидії домашньому насильству.</p>	<p>практичне</p>	<p>План практичного заняття</p>	<p>Аналіз теоретичних питань нормативно-правових актів , рекомендованої літератури Вирішення практичних завдань</p>		

<p>Тижд. 11 / 2 акад. год.</p>	<p>Тема 6.Деякі правові аспекти правового статусу дитини.</p> <p>Загальна характеристика правового статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів: механізм надання статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів; Правовий статус дитини , яка є внутрішньо переміщеною особою-механізм надання статусу дитини, яка є внутрішньо переміщеною особою. Правове регулювання захисту персональної інформації дитини</p>	<p>лекція</p>	<p>Презентація</p>	<p>Передивитися презентацію та рекомендовану літературу</p>		
<p>Тижд. 12 / 2 акад. год.</p>	<p>Тема 6.Деякі правові аспекти правового статусу дитини.</p> <p>Загальна характеристика правового статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів: механізм надання статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів; Правовий статус дитини , яка є внутрішньо переміщеною особою-механізм надання статусу дитини, яка є внутрішньо переміщеною особою. Правове регулювання захисту персональної інформації дитини.</p>	<p>практичне</p>	<p>План практичного заняття</p>	<p>Аналіз теоретичних питань, нормативно-правових актів та судової практики, рекомендованої літератури Вирішення практичних завдань</p>		
<p>Тижд. 13 / 2 акад. год.</p>	<p>Тема 7. Правовий статус дитини в ретроспективі сучасного суспільства.</p> <p>Загальнотеоретична диференціація впливу глобалізованого суспільства на правовий статус дитини.</p> <p>Основні правові проблеми впливу глобалізації на правовий статус дитини.</p> <p>Проблеми впливу освітнього, інформаційного простору, сім'ї на правовий статус дитини.</p> <p>Правова соціалізація дитини в Україні</p>	<p>лекція</p>	<p>Презентація</p>	<p>Передивитися презентацію та рекомендовану літературу</p>		
<p>Тижд. 14 / 2 акад. год.</p>	<p>Тема 7. Правовий статус дитини в ретроспективі сучасного суспільства.</p> <p>Загальнотеоретична диференціація впливу глобалізованого суспільства на правовий статус дитини.</p> <p>Основні правові проблеми впливу глобалізації на правовий статус дитини.</p> <p>Проблеми впливу освітнього, інформаційного простору, сім'ї на правовий статус дитини.</p>	<p>практичне</p>	<p>План практичного заняття</p>	<p>Аналіз теоретичних питань, нормативно-правових актів та судової практики, рекомендованої літератури Вирішення практичних завдань</p>		

	Правова соціалізація дитини в Україні					
Тижд. 15 / 2 акад. год.	Тема 8. Механізм захисту прав дитини. Поняття та складові елементи механізму забезпечення прав дитини. Основні напрямки діяльності органів держави щодо захисту прав дитини . Органи і служби у справах дітей в Україні та перспективи їх удосконалення.	лекція	Презентація	Передивитися презентацію та рекомендовану літературу		
Тижд. 16 / 2 акад. год.	Тема 8. Механізм захисту прав дитини. Поняття та складові елементи механізму забезпечення прав дитини. Основні напрямки діяльності органів держави щодо захисту прав дитини . Органи і служби у справах дітей в Україні та перспективи їх удосконалення	практичне	План практичного заняття	Аналіз теоретичних питань, нормативно-правових актів та судової практики, рекомендованої літератури Вирішення практичних завдань		

Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці семестру
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з теорії держави та права, трудового права, цивільного права, конституційного права.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції, колаборативне навчання (форми- групові проекти, спільні розробки), проектно-орієнтоване навчання, дискусія.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання знань здобувача здійснюється за 100-бальною шкалою: - максимальна кількість балів при оцінюванні знань здобувачів з дисципліни, яка завершується іспитом, становить за поточну успішність 50 балів, на іспиті – 50 балів; - при оформленні документів за екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань здобувачів за різними системами. Протягом семестру проводиться не менше двох модулів або колоквіумів чи контрольних робіт або інших видів контролю. Максимальна кількість балів, яка встановлюється для цих видів контролю, а також відповідність оцінок FX та F у шкалі ECTS, у балах та національній шкалі визначається Вченими радами факультетів або кафедрами, які забезпечують викладання відповідних дисциплін. Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, вирішення кейсу). Академічна доброчесність: Роботи студентів мають бути оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять приклади можливої академічної недоброчесності, виявлення ознак якої є підставою для незарахування роботи студента викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідання занять: Відвідування практичних занять є обов'язковим. У випадку пропуску заняття, студент опрацьовує матеріал самостійно і відпрацьовує пропущене заняття в індивідуальному порядку. Студенти зобов'язані дотримуватись усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових

	<p>робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані за результатами відповідей на практичних заняттях, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховується присутність студента на практичних заняттях та активність студента, списування та плагіат, несвоєчасне виконання поставленого завдання. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
Питання до заліку	Залік оформляється за результатами поточної успішності.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано після завершення курсу.